

Vergaderjaar 2017–2018

21 501-30

Raad voor Concurrentievermogen

Nr. 428

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 april 2018

Hierbij bied ik u het verslag aan van de Raad voor Concurrentievermogen die op 12 maart in Brussel plaatsvond. De Raad bestond deze keer enkel uit een deel Interne Markt en Industrie. Het Bulgaars Voorzitterschap had geen punten geagendeerd voor de delen Ruimtevaart en Onderzoek.

Op de Raad vonden gedachtewisselingen plaats over het Europees Semester, het 25 jarig bestaan van de interne markt en het Europees industriebeleid. De Raad nam tevens Raadsconclusies aan waarin de Commissie wordt opgeroepen een lange termijn strategie op te stellen voor de Europese industrie. Ook vroegen verschillende lidstaten, waaronder Nederland, bij dit punt aandacht voor het Amerikaans voornemen tot het invoeren van importheffingen op staal en aluminium. Tijdens de lunch sprak ik met collega's over de «New Deal for Consumers». Daarnaast kwamen enkele diversienpunten aan orde, namelijk: de Europese strategie voor kunststoffen in een circulaire economie, belemmeringen voor scale-ups in staatsteunregelgeving en betere regelgeving.

De volgende Raad zal plaatsvinden op 28 en 29 mei 2018 en bevat naast een deel Interne Markt en Industrie ook de delen Ruimtevaart en Onderzoek.

Conform de motie van de leden Van den Berg-Jansen en Weverling informeer ik u tevens over de laatste stand van zaken rondom de e-kaart (Kamerstuk 21 501-30, nr. 401). Op 21 maart verwierp de interne markt en consumentenbeschermingscommissie van het Europees parlement met grote meerderheid de e-kaartvoorstellen. Nu het rapport is weggestemd, wordt dit ook niet meer in de plenaire vergadering van het Europees parlement geagendeerd. Dit betekent dat een akkoord over het Commissievoorstel voor de e-kaart uitgesloten lijkt, maar het voorstel is daarmee nog niet van tafel.

Hoe de behandeling van het voorstel nu verder gaat, hangt af van de vraag of de Commissie het voorstel intrekt, wijzigt of ongewijzigd laat en of het Bulgaarse voorzitterschap het voorstel agendeert.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
M.C.G. Keijzer

VERSLAG RAAD VOOR CONCURRENTIEVERMOGEN VAN 12 MAART 2018

Europees Semester 2018: Digitalisering van de Europese economie

Gedachtewisseling

De Raad begon met een gedachtewisseling over het Europees Semester in relatie tot de digitalisering van de Europese economie. Eurocommissaris Mariya Gabriel van digitale economie en maatschappij benadrukte de noodzaak tot meer samenwerking tussen lidstaten om optimaal het potentieel van nieuwe technologieën als Artificial Intelligence, High-Performance Computing en blockchain te benutten. De EU moet hierin meer investeren om te blijven concurreren met de rest van de wereld en kan in dit opzicht gezamenlijk meer bereiken dan individuele lidstaten afzonderlijk. Voortgang op de Digitale Interne Marktstrategie (DSM) is in dit kader ook essentieel. Om ook digitalisering van het mkb te stimuleren wees Gabriel op het belang van Digital Innovation Hubs die het mkb ondersteunen. Het belang hiervan werd door veel lidstaten onderschreven.

Tijdens de gedachtewisseling werd door de lidstaten een breed scala aan onderwerpen opgebracht. Algemene tendens hierin was de noodzaak voor flexibele regelgeving op nationaal en Europees niveau die transitie naar een digitale economie mogelijk maakt. Tijdens de gedachtewisseling werd het belang van het doen van investeringen in de benodigde vaardigheden en infrastructuur breed erkend.

Europees industriebeleid voor concurrentiekracht, groei en innovatie

Aanname Raadsconclusies en gedachtewisseling

De Raad nam conclusies aan waarin de Commissie wordt opgeroepen om nog voor de start van de nieuwe Commissie een lange termijn visie over industrie op te stellen. Eurocommissaris Bieńkowska wees er op dat dit de derde set Raadsconclusies is die de Raad aanneemt over een Europees industriebeleid en dat dit de politieke prioriteit van dit onderwerp weergeeft. De afgelopen periode heeft de Commissie met veel belanghebbenden gesproken, onder andere op de Industry Days van afgelopen februari.

Hierna gaf de voorzitter van de High Level Group een toelichting op de ontwikkeling van een set met indicatoren waarmee de concurrentiekracht van het Europees industriebeleid kan worden gemonitord.

In veel interventies werd het belang benadrukt van een lange termijn industriestrategie die is geïntegreerd met andere beleidsterreinen. Nederland wees er op dat Europa moet streven naar een emissiereductie van 55% in 2030 om de klimaatdoelstellingen van Parijs te behalen en de rol van industrie hierin. Nederland riep alle sectoren binnen de energie intensieve industrie (EII) op om roadmaps op te stellen om deze doelstellingen te behalen. Ook veel andere lidstaten onderschreven het belang van verduurzaming, decarbonisering en emissiereductie van de EII. Daarnaast werd ook genoemd dat in de strategie aandacht moet zijn voor een circulaire economie.

Een andere component waar door veel lidstaten de nadruk op werd gelegd was digitalisering en innovatie. Hiervoor zijn voldoende en

gerichte investeringen nodig en in verschillende interventies werd er op gewezen dat het volgende Kader Programma voor onderzoek en innovatie hiervoor een belangrijk instrument is. Dit sloot aan bij de algemene notie van veel lidstaten dat het industriebeleid moet worden meegenomen in een nieuw Meerjarig Financieel Kader (MFK).

Tot slot werd door Bieńkowska en veel lidstaten, waaronder Nederland, het belang van een open wereldeconomie waarin handel plaatsvindt via WTO-regels benadrukt. In dit kader werd bezorgdheid geuit over de door de Verenigde Staten aangekondigde importheffingen op staal en aluminium. Lidstaten wezen op het belang van een eensgezinde, proportionele reactie conform de WTO-regels.

25 jaar interne markt

Openbare gedachtewisseling

De Raad stond stil bij het 25 jarig bestaan van de interne markt. Commissaris Bieńkowska en de lidstaten verwelkomden de agendering van dit debat en benadrukten dat de interne markt de EU veel welvaart en voorspoed heeft gebracht. Onder de lidstaten bestond daarom brede consensus dat meer inspanningen nodig zijn om de bewustwording van burgers over de voordelen die de interne markt brengt te verhogen.

Het 25 jarig bestaan biedt daarnaast een goede gelegenheid om vooruit te kijken op de uitdagingen en kansen van de toekomst. De Commissaris wees er op dat het van belang is verder te blijven bouwen aan de interne markt en benoemde specifiek het afronden van de voorstellen voor een e-kaart en de Generieke Onderzoeksbevoegdheid. Nederland benadrukte het belang om verdere stappen te zetten op het gebied van handhaving op de interne markt, digitalisering en dienstenverkeer. Ook vanuit veel andere lidstaten werden deze onderwerpen benoemd. Nederland verzocht de Commissie tevens om analyses op te stellen over de barrières in de dienstensector en de stand van zaken met betrekking tot handhaving op de interne markt. Verschillende lidstaten, waaronder Denemarken en Luxemburg, steunden de oproep voor dergelijke analyses.

Ook kwam tijdens het debat naar voren dat snelle implementatie van bestaande strategieën als de Digitale Interne Marktstrategie (DSM) en de Interne Marktstrategie (SMS) noodzakelijk is. Ook werd het recent gepubliceerde goederenpakket verwelkomd en werd gewezen op onnodige administratieve barrières bij wederzijdse erkenning. Daarnaast werd door enkele lidstaten een verdere integratie van de interne energiemarkt genoemd. Het VK benadrukte in haar interventie het succes van de interne markt en gaf aan in de toekomst een bijzonder partnerschap met de EU na te streven.

Competiveness check-up

Gedachtewisseling

Tijdens de competiveness check-up gaf Eurocommissaris Bieńkowska een korte presentatie over de barrières in de dienstenmarkt en de voordelen die er te behalen zijn wanneer deze worden weggenomen, met name in de detailhandel. Na de presentatie volgden geen interventies vanuit de lidstaten. Er werd bij dit thema stilgestaan naar aanleiding van een mededeling over detailhandel die de Commissie binnenkort publiceert.

Diversenpunten

De Europese strategie voor kunststoffen in een circulaire economie

De Commissie gaf een korte presentatie over de Europese strategie voor kunststoffen in een circulaire economie die op 6 januari 2018 is gepubliceerd. Daarnaast kondigde de Commissie een evaluatie aan naar de REACH regelgeving voor de registratie van chemicaliën. Nederland pleitte in haar interventie voor een snelle en ambitieuze implementatie van de strategie en riep op tot meer financiële steun om de transitie van fossiele naar biograndstoffen te realiseren.

Betere regelgeving

De Commissie gaf een korte terugkoppeling van de uitkomsten van de conferentie «*Scientific Integrity, Public Policy and Better Regulation*» en de rol van wetenschappelijk bewijs bij het maken van EU beleid dat de concurrentiekracht verhoogd.

Scale-ups en staatsteunregels

Tot slot besprak de Raad een Belgische diversenpunt over de positie van scale-ups onder de staatssteunregelgeving. Er is een verbod om staatssteun te verlenen aan niet levensvatbare ondernemingen. Met de definitie van het begrip onderneming in moeilijkheden zoals dat nu in de staatssteunkaders gehanteerd wordt leidt dit echter tot ongewenste belemmeringen voor de ontwikkeling van scale-ups. Dit omdat onder meer wordt gekeken naar de ratio vreemd/eigen vermogen om te beoordelen of een onderneming in moeilijkheden is of niet. Sommige scale-ups kunnen hierdoor geen staatssteun ontvangen terwijl ze wel levensvatbaar zijn. Enkele lidstaten, waaronder Nederland, spraken hun steun uit voor dit punt. Commissaris Vestager wees er op dat de huidige kaders volgens haar wel degelijk ruimte bieden voor staatssteun aan scale-ups. Ze gaf aan bereid te zijn om met lidstaten te praten die problemen ervaren en om een toelichtend document op te stellen.

Lunchdebat «New Deal for Consumers»

Informele gedachtewisseling

Tijdens het informele lunchdebat «New Deal for Consumers» voorzag de Commissie de aanwezige ministers van toelichting op de actualisering van Europese consumentenregelgeving die in april zal worden gepresenteerd. Nederland heeft aangegeven de doelstellingen van de actualiseringsen te kunnen steunen.